PROPERTY OF U. S. COMPONENT
SEATO MEDICAL RESEARCH LABORATORY

28 FEB 1974

ประวัติความเป็นมาและกิจกรรมโดยสังเขป

ของ

สำนักงาน

โครงการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ.

สำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์
ขององค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียอาคเนย์

ยินดีต้อนรับ

ผู้บังคับบัญชา, หัวหน้าส่วนราชการและคณะ
ในโอกาสตรวจเยี่ยมหน่วย

๒๒ ก.พ. ๑๗

สำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. เป็นส่วนราชการขึ้นต่อสำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม และจัดตั้งขึ้นโดยคำสั่งกระทรวงกลาโหม(เฉพาะ) ที่ ๙๑/๑๙๐๗๔ ลง ๒๖ ก.ย.๐๔ ทั้งนี้ตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐ โดยหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต ระหว่างสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐ และกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ๒๓ ธ.ค.๐๓ ซึ่งตกลงให้แปรสภาพของหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. ที่กรุงเทพฯ เป็นหน่วยปฏิบัติการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ.

<u>ความเป็นมา</u>

เพื่อความเข้าใจในความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์นี้ ขอเรียนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตเป็นภูมิหลัง ดังนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้เกิดการระบาดของอหิวาตกโรคในประเทศไทย โดยเริ่มระบาดในเขตธนบุรีและพระนคร และในการประชุมคณะมนตรีขององค์การ สปอ. (SEATO Council of Ministers Fifth Meeting) ครั้งที่ ๕ ในปี ค.ศ.๑๙๕๙ (พ.ศ.๒๕๐๒) และด้วยการแลกเปลี่ยนเอกสารระหว่างสหรัฐและองค์การ สปอ. ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.๑๙๕๙ (พ.ศ.๒๕๐๒) ก็ได้มีการตกลงให้มีโครงการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขึ้นในองค์การ สปอ. และคณะกรรมการที่ปรึกษาในเรื่องนี้ได้พิจารณาให้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. (SEATO Cholera Research Laboratory) ขึ้น โดยจัดตั้งเป็นหน่วยถาวรในกรุง Dacca ประเทศปากีสถานตะวันออกในขณะนั้น และจัดตั้งเป็นการชั่วคราว ชั่วสมัยการระบาดของโรคในกรุงเทพฯ การดำเนินการของหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคที่กรุงเทพฯ นี้ ได้ประสบผลสำเร็จเป็นที่พึงใจ ครั้นการระบาดของอหิวาตกโรคได้สงบลง กิจการของหน่วยวิจัยก็ลดลงด้วย แต่เนื่องด้วยความดำริจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคและการดำเนินการของหน่วยได้ประสบผลดังได้กล่าวแล้ว ดังนั้นในการประชุมคณะมนตรีขององค์การ สปอ. ครั้งที่ ๖ ที่วอชิงตัน ดีซี (SEATO Council of Ministers, Sixth Meeting) ที่ประชุมได้ยินดีและเห็นชอบกับข้อเสนอของฝ่ายสหรัฐ ในอันที่จะแปรสภาพหน่วยวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ.ในประเทศไทย ซึ่งดำเนินการวิจัยเฉพาะเรื่องอหิวาตกโรคเรื่องเดียวให้เป็นหน่วยปฏิบัติการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. ซึ่งมีขอบเขตการปฏิบัติงานกว้างขวางกว่า และชวนเชิญให้รัฐบาลของประเทศภาคีขององค์การ สปอ. ให้ร่วมมือกันในโครงการนี้ เมื่อข้อเสนอได้รับความเห็นชอบแล้ว รัฐบาลสหรัฐก็ได้ดำเนินการในเรื่องนี้ออมาโดยเสนอ

ข้อตกลงการจัดตั้งหน่วยวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. ต่อรัฐบาลไทยโดยหนังสือของสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐ ที่ ๑๗๔๐ ลง ๒๓ ธ.ค.๐๓ (23 December 1960) และกระทรวงการต่างประเทศก็ได้ตอบยินดีให้ความตกลง โดยหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ ๓๑๘๑๑/๒๕๐๓ ลง ๒๓ ธ.ค.๐๓ วันเดียวกัน ตามหนังสือของฝ่ายสหรัฐที่อ้างถึงข้างต้นนั้นได้แจ้งว่า กระทรวงกลาโหมของสหรัฐยินดีที่จะเข้าร่วมเป็นผู้อุปถัมภ์โครงการ โดยจะจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ และจะจัดเจ้าหน้าที่จากหน่วยวิจัยทางแพทย์ของกองทัพบกสหรัฐ(Walter Reed Army Institute of Research in Washington DC) มาร่วมดำเนินการ และตามหนังสือตอบของกระทรวงการต่างประเทศ ก็ได้แจ้งเป็นการตอบสนองว่า กระทรวงกลาโหมของไทยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบร่วมมือกับฝ่ายสหรัฐ ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้ จึงเป็นเจ้าหน้าที่สายแพทย์ทหาร เมื่อได้มีการตกลงจัดตั้งหน่วยวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ.แล้วเช่นนี้ ต่อมาทางฝ่ายสหรัฐก็ได้เสนอบันทึกเพื่อความเข้าใจในรายละเอียดเพิ่มเติมและกระจ่างชัดเกี่ยวเนื่องกับความเข้าใจที่ได้กระทำในขั้นแรกตามหนังสือแลกเปลี่ยนที่อ้างถึงนั้น ตามหนังสือที่ US/61/3 ลง ๒ ม.ค. ๐๔ (26 January 1961)และฝ่ายไทยก็ได้ตอบให้ความเห็นชอบตามความเข้าใจที่ฝ่ายสหรัฐเสนอ ตามหนังสือ ที่ ๓๑๗๕/๒๕๐๔ ลง ๓๑ ม.ค.๒๕๐๔ ตามข้อตกลงที่ได้กระทำนั้น ฝ่ายไทยจะเป็นฝ่ายจัดหาสถานที่และให้ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องโรคติดเชื้อต่าง ๆ และฝ่ายไทยจะเป็นฝ่ายแต่งตั้งผู้อำนวยการ (Director General) และรองผู้อำนวยการ(Deputy Director General)

<u>บทบาทของกิจการสายแพทย์ การวิจัยทางแพทย์ และการหาข่าวสารทางแพทย์ ในการทหารหรือในการสงคราม</u>

เพื่อให้ได้ทราบถึงเหตุผลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการจัดตั้ง และดำเนินงานของหน่วยงานนี้ จึงขอเสนอข้อเท็จจริง และเหตุการณ์ในอดีตมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

ในการสงคราม ปัจจัยสำคัญยิ่งอันหนึ่งสำหรับการยุทธก็คือกำลังพล ดังนั้นทุกฝ่ายก็จำเป็นต้องพยายามอนุรักษ์กำลังพลของตนเพื่อให้มีจำนวนผู้สามารถใช้อาวุธได้มากที่สุดและนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และนี่คือหน้าที่โดยตรงหน้าที่หนึ่งของสายการแพทย์ ความได้เปรียบเสียเปรียบกันในทางกำลังพลก็มีส่วนในการตัดสินโชคชะตาของการยุทธด้วยเหมือนกัน

ประวัติซึ่งชี้ให้เห็นความสำคัญในเรื่องสุขภาพและสมรรถภาพของกำลังพลก็มีอยู่ตลอดมาแม้ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และที่ ๒ และในการสงครามในเวียตนาม ดังเช่น

Melville ได้วิจารณ์เกี่ยวกับการศึก West African Campaign ในปี ๑๘๖๔ ว่า "มันไม่น่าจะเรียกว่าการสงครามเลยเพราะไม่ได้เห็นข้าศึกแม้แต่สักคน และไม่ได้ใช้กระสุนดินดำแม้แต่น้อย แต่กองทัพของเรา (หมายถึงของอังกฤษ) ก็พ่ายแพ้ต่อโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสิ่งซึ่งอาจป้องกันได้" และในการศึกของฝรั่งเศส ใน Madagascar ในปี ๑๘๙๕ นั้น ปรากฏว่าทหารตายระหว่างทำการรบ ๑๓ ราย แต่มากกว่า ๔,๐๐๐ ราย ตายเนื่องจากโรคซึ่งเกือบทั้งหมดเนื่องจากไข้มาลาเรีย

และในสงครามโลก ครั้งที่ ๑ กองทัพเยอรมันและกองทัพพันธมิตร ใน Macedonia ต้องชงักการรบเนื่องจากไข้มาลาเรีย และในโอกาสหนึ่งผู้บัญชาการกองพลทหารฝรั่งเศส เมื่อได้รับคำสั่งให้เข้าโจมตีข้าศึก ได้ตอบว่า "เสียใจขอรับกระผม กองทัพของกระผมต้องเข้าป่วยอยู่ในโรงพยาบาลเนื่องจากไข้มาลาเรียเป็นส่วนใหญ่" ที่ท่านต้องตอบเช่นนั้นก็เพราะว่าประมาณร้อยละ ๘๐ ของทหารจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ คน ป่วยเป็นไข้มาลาเรีย

สำหรับในสงครามโลก ครั้งที่ ๒ นั้น ก็ได้มีคำวิจารณ์กล่าวไว้ว่า การพ่ายแพ้ของกำลังทหารอเมริกันและฟิลิปินส์ (โดยเฉพาะหมายถึงแหลม Bataan) นั้น ถูกเร่งให้เร็วขึ้นเนื่องจากการขาดอาหารผสมกับโรคภัยไข้เจ็บ เช่น ท้องร่วง บิด และไข้มาลาเรีย และนายแพทย์ประจำกองทัพ Luzon Force ก็ได้แสดงความเห็นไว้ว่าการพ่ายแพ้ของ Luzon Force นั้น โดยนัยต่าง ๆ เป็นการแพ้เนื่องจากโรคภัยไข้เจ็บ และการขาดอาหารมากกว่า ๗๕ %

คราวนี้มาดูสภาพการณ์เกี่ยวกับการรบในเวียตนามซึ่งเป็นสภาพการณ์ปัจจุบัน เราก็จะเห็นว่าแม้ว่าได้มีความก้าวหน้าในการแพทย์และในการสาธารณสุขเป็นอันมากในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ แต่ก็จะเห็นได้ว่าการเจ็บป่วยของทหารในสนามก็ยังเป็นปัญหาสำคัญอยู่เช่นเดิม

ดังนั้นการศึกษาวิจัย และการดำเนินการทางแพทย์เพื่ออนุรักษ์กำลังพลให้อยู่ในสภาพพร้อมรบให้มากที่สุด และนานที่สุดจึงเป็นสิ่งจำเป็น และก็น่าจะเป็นเหตุผลสำคัญในการพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานนี้

<u>ภารกิจและลักษณะงาน</u> ของ สน.วพ.สปอ. มีดังนี้

<u>ภารกิจ</u> – มีหน้าที่วางโครงการและอำนวยการวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาขององค์การ สปอ.

– ปฏิบัติตามข้อผูกพันซึ่งรัฐบาลได้กระทำไว้กับประเทศภาคีองค์การ สปอ.

– ติดต่อประสานงานในด้านธุรการและวิชาการกับหน่วยวิจัยของประเทศภาคีองค์การ สปอ.

– รวบรวมข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชา และต่อองค์การ สปอ.

<u>ลักษณะของงาน</u>

งานที่ปฏิบัติเป็นงานตามโครงการซึ่งได้ตั้งขึ้นหรือกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมและตามความจำเป็น ดังนั้นจึงไม่มีลักษณะเป็นงานประจำซึ่งต้องปฏิบัติซ้ำ ๆ ไม่เปลี่ยนแปลง

อนึ่ง การปฏิบัติงานของหน่วยวิจัยต่าง ๆ ทั้งของฝ่ายไทยและฝ่ายสหรัฐนั้น ส่วนหนึ่งมีจุดประสงค์มุ่งทางข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการทางทหาร ในพื้นที่ซึ่งคาดว่าอาจมีการดำเนินการเช่นนั้น และในพื้นที่ใกล้เคียง

<u>ลำดับเหตุการณ์</u>

พ.ศ. ๒๕๐๒ (๑๙๕๙)

จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. (SEATO Cholera Research Laboratory) ที่กรุงเทพฯ ตามข้อเสนอในที่ประชุม คณะมนตรีขององค์การ สปอ. ครั้งที่ ๕ (อหิวาตกโรค เริ่มระบาดที่กรุงเทพฯ – ธนบุรี ใน พ.ศ. ๒๕๐๑)

พ.ศ. ๒๕๐๓ (๑๙๖๐)

หน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. ที่กรุงเทพฯ แปรสภาพเป็นหน่วยปฏิบัติการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. (SEATO Medical Research Laboratory) ตามข้อเสนอของฝ่ายสหรัฐ ในที่ประชุมคณะมนตรีขององค์การ สปอ. ครั้งที่ ๖

รัฐบาลสหรัฐและรัฐบาลไทยได้แลกเปลี่ยนเอกสาร ให้ความเห็นชอบ และตกลงเกี่ยวกับการแปรสภาพดังกล่าว เมื่อ ๒๓ ธ.ค. ๐๓

พ.ศ. ๒๕๐๔ (๑๙๖๑)

กระทรวงกลาโหมได้อนุมัติอัตราจัดตั้งสำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. โดยคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๙๑/๑๙๐๗๔ ลง ๒๖ ก.ย.๐๔ โดยให้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ ต.ค. ๐๔

หน่วยวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ. ได้เริ่มจัดตั้งขึ้นโดยมีหน่วยประกอบ ๒ หน่วย คือ หน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐและหน่วยวิจัยฝ่ายไทย และคงมีเพียง ๒ หน่วยจนกระทั่งขณะนี้

<u>สถานที่ตั้ง และการก่อสร้าง</u>

พ.ศ. ๒๕๐๒-๒๕๐๓ (๑๙๕๙-๑๙๖๐)

หน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. มีสำนักงานอยู่ที่ ชั้น ๓ ของตึกสถาบันพยาธิวิทยาของกองทัพบก

พ.ศ. ๒๕๐๓ (๑๙๖๐)

เมื่อได้มีการตกลงให้แปรสภาพของหน่วยปฏิบัติการวิจัยเรื่องอหิวาตกโรคขององค์การ สปอ. เป็นหน่วยปฏิบัติการวิจัยขององค์การ สปอ. ตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลสหรัฐและรัฐบาลไทยแล้วก็ยังคงตั้งอยู่ ณ ที่เดิม

พ.ศ. ๒๕๐๖ (๑๙๖๓)

ก่อสร้างตึกที่ทำการของสำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ.

พ.ศ. ๒๕๐๗ (๑๙๖๔)

เริ่มย้ายบางส่วนของหน่วยงานทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายสหรัฐ เข้ามาดำเนินการในตึกที่ทำการที่สร้างแล้วเสร็จ

พ.ศ. ๒๕๐๘ (๑๙๖๕)

ก่อสร้างต่อเติมตึกที่ทำการ

พ.ศ. ๒๕๐๙ (๑๙๖๖)

ก่อสร้างตึกปฏิบัติการวิจัยทางแพทย์ ๑ (สูง ๘ ชั้น)

พ.ศ. ๒๕๑๐ (๑๙๖๗)

ก่อสร้างอาคารเลี้ยงสัตว์ทดลอง

พ.ศ. ๒๕๑๑ (๑๙๖๘)

ส่วนปฏิบัติการวิจัยได้ย้ายเข้ามาปฏิบัติงานในตึกปฏิบัติการวิจัยฯ ๑

ก่อสร้าง - ตึกประชุมและห้องสมุด

- ตึกปฏิบัติการวิจัยทางแพทย์ ๒

พ.ศ. ๒๕๑๕ (๑๙๗๒)

ก่อสร้างโรงไฟฟ้าฉุกเฉิน

<u>การจัดรูปงาน</u>

SEATO Medical Research Laboratory มีหน่วยปฏิบัติงาน ๒ หน่วย ตั้งแต่เริ่มแรก และก็คงมีเพียง ๒ หน่วย มาจนกระทั่งขณะนี้

การจัดหน่วยและผังการแบ่งส่วนงานมีดังนี้

ผังการแบ่งส่วนราชการ

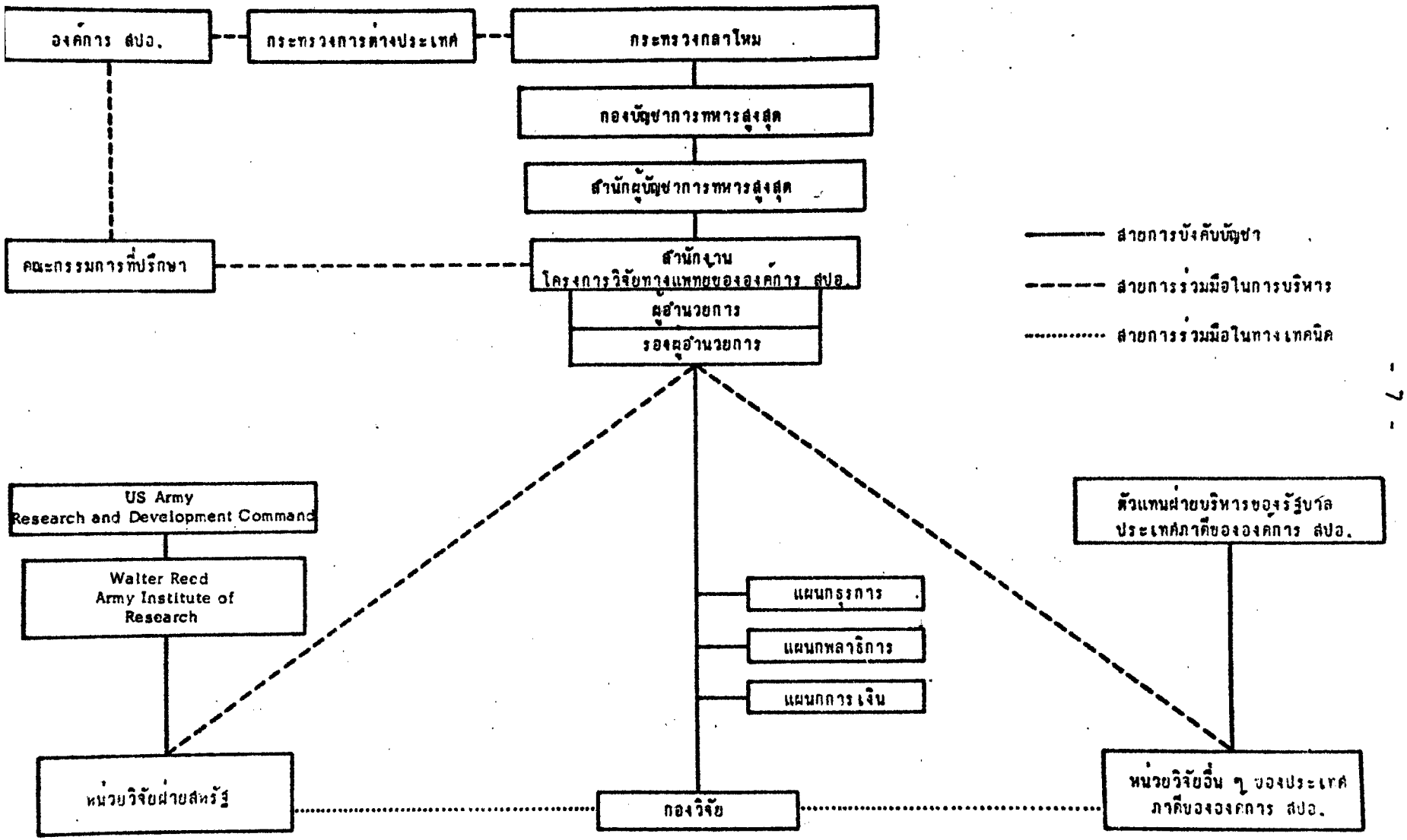

ผังการแบ่งส่วนราชการ

สำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์ขององค์การ สปอ.

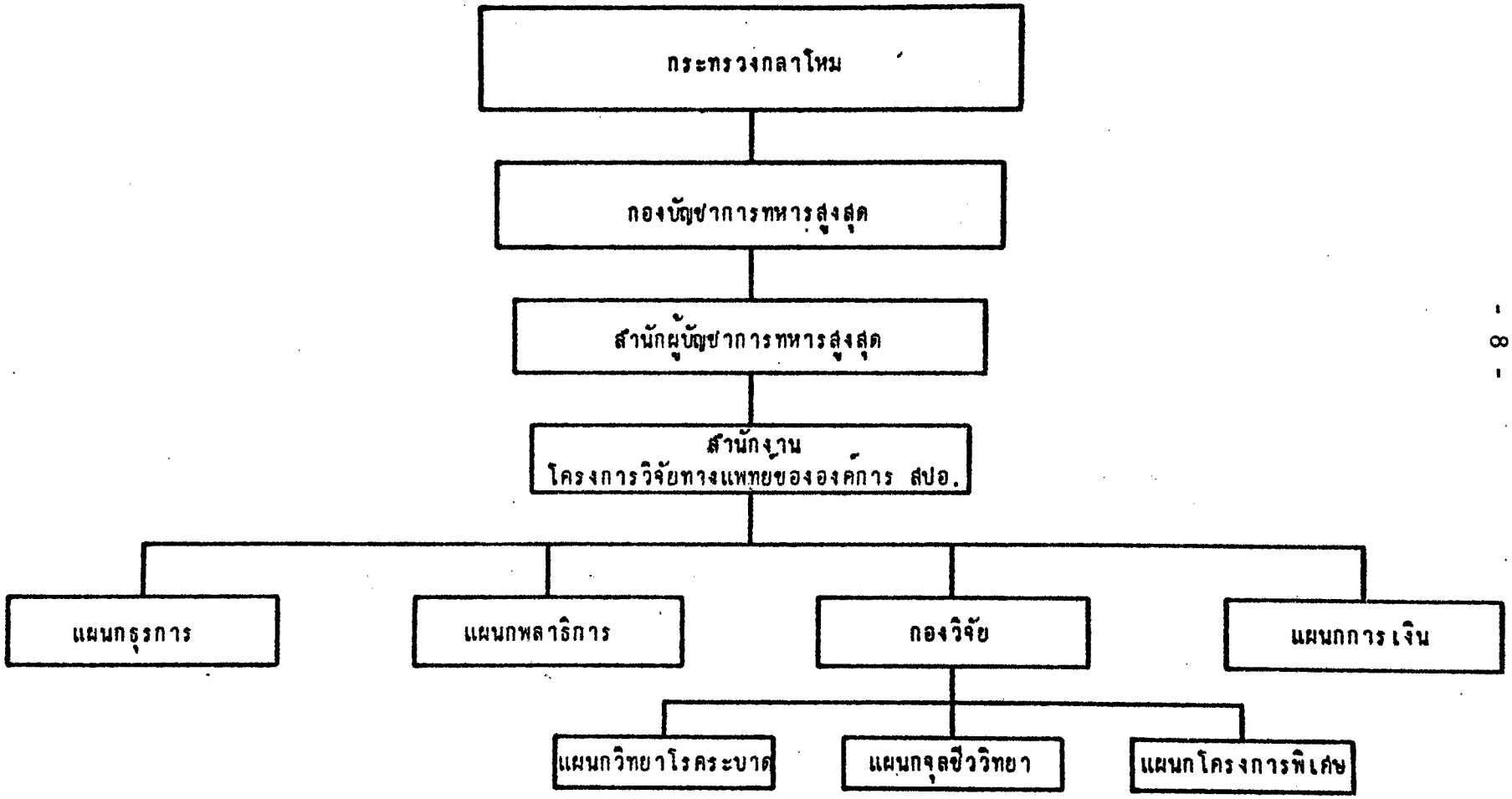

ผังการจัดส่วนงาน

หน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐ

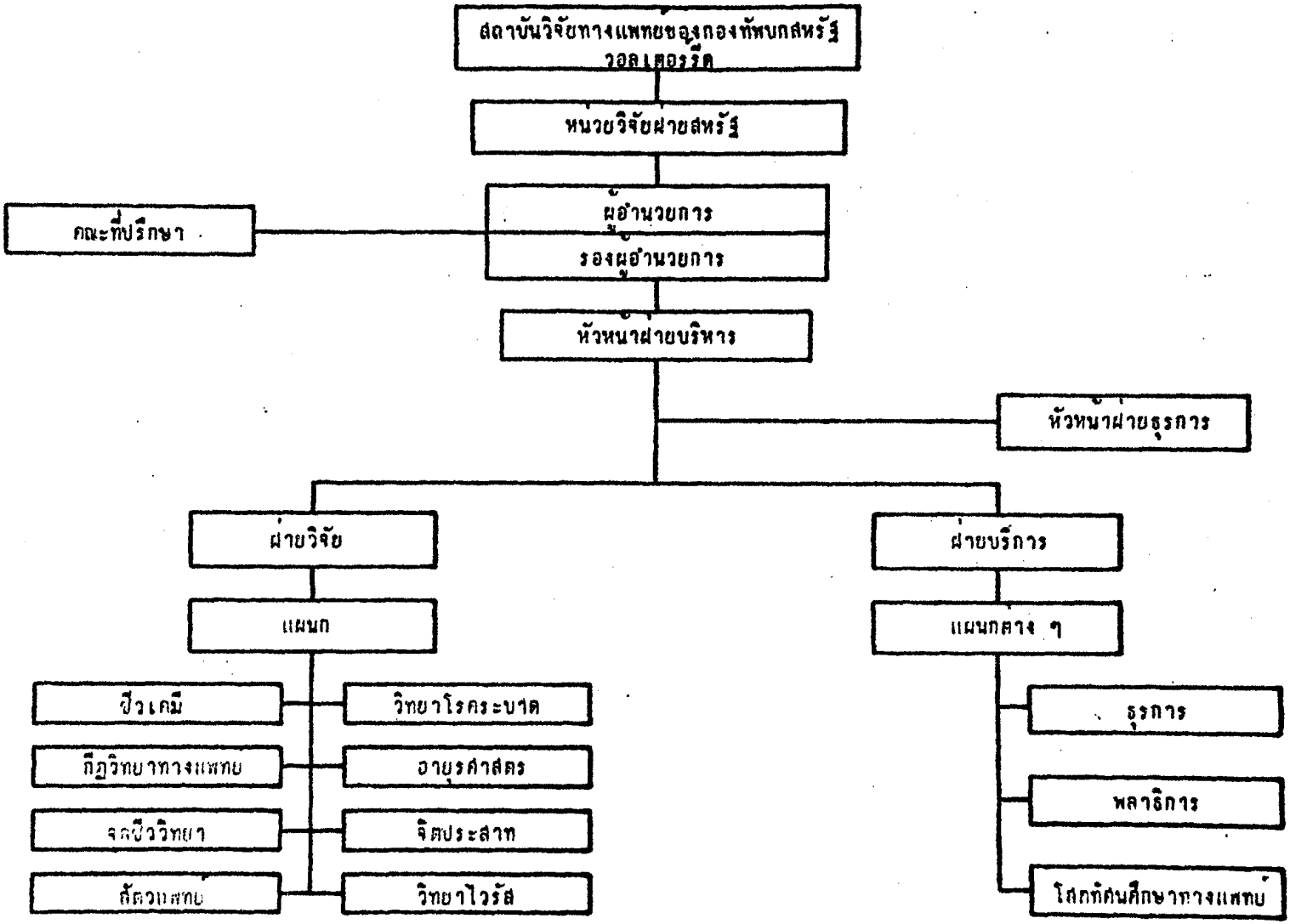

<u>การปฏิบัติงาน</u>

การปฏิบัติงานของหน่วยวิจัยทั้ง ๒ ฝ่าย คือฝ่ายไทย และฝ่ายสหรัฐนั้น ดำเนินการเป็นอิสสระแก่กันในทางบริหาร แต่ร่วมมือในทางวิชาการ

ในการดำเนินงานวิจัยนั้น แต่ละหน่วยอาจดำเนินการตามโครงการของตนเองได้ แต่ในบางโครงการก็เป็นโครงการร่วมระหว่างหน่วยวิจัยฝ่ายไทย และฝ่ายสหรัฐ หรือร่วมกับหน่วยงานอย่างอื่นของฝ่ายไทยเช่น คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรมปศุสัตว์

ในรอบปีจะจัดทำรายงานผลงานประจำปี Annual Report และแจกจ่ายไปยังหน่วยต่าง ๆ

<u>โครงการต่าง ๆ ของหน่วยวิจัยฝ่ายไทย</u>

เนื่องจากเรามีเจ้าหน้าที่น้อยโครงการต่าง ๆ จึงยังมีน้อย เปรียบเทียบกับของหน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐ

<u>โครงการที่สำคัญ ๆ ของฝ่ายไทยซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว</u>

- โครงการศึกษาเรื่องโรคเนื่องจากการติดเชื้อ Rickettsia ต่าง ๆ เช่น Scrub typhus, Murine typhus, Q-fever โครงการนี้ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยหน่วยวิจัยฝ่ายไทย แต่ร่วมมือกับฝ่ายสหรัฐในบางแง่
- โครงการศึกษาเกี่ยวกับไข้ไม่ทราบสาเหตุ (ดำเนินการร่วมกับหน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐ) ที่นครราชสีมา และอุบลราชธานี
- โครงการ การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับกาฬโรค (ดำเนินการร่วมกับหน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐ)
- โครงการศึกษาทางวิทยาเซรุ่มในทหารไทยที่ไปทำการรบในเวียตนาม

<u>โครงการของหน่วยวิจัยฝ่ายไทยซึ่งยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ</u>

- โครงการศึกษาการติดเชื้อกามโรคบางชนิดในโรคท่อปัสสาวะอักเสบ ดำเนินการร่วมกับหน่วยตรวจกามโรค รพ.พระมงกุฎเกล้า โดยตรวจหาเชื้อหนองในและเชื้อMycoplasma ในผู้ป่วยชายที่มีอาการของโรคท่อปัสสาวะอักเสบ

– โครงการศึกษาผู้ป่วยมีอาการตกขาวเนื่องจากการติดเชื้อบางชนิด ดำเนินการร่วมกับแผนกสูตินรีเวชกรรม รพ.พระมงกุฎเกล้า เนื่องจากผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกดังกล่าวมีอาการตกขาวกันมาก จึงได้ตรวจหาเชื้อหนองใน เชื้อรา และเชื้อปาราสิต ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของอาการนี้

– โครงการสำรวจการติดเชื้อ Salmonella ในคนและสัตว์ เชื้อ Salmonella ทำให้เกิดโรคไข้รากสาดน้อยและอาหารเป็นพิษ ซึ่งเป็นโรคที่พบได้บ่อยในบ้านเรา โครงการนี้มุ่งหาอัตราการติดเชื้อนี้ในคน โดยเฉพาะสัตว์ที่เราใช้เนื้อเป็นอาหาร เช่น หมู เป็ด ไก่ วัว และควาย สัตว์ที่เลี้ยงไว้ใกล้ชิดกับคน เช่น สุนัขและแมว สัตว์ทั้ง ๒ ประเภทนี้ อาจแพร่เชื้อมาสู่คนได้ สำหรับการศึกษาในคนนั้น ได้ตรวจหาเชื้อนี้ทั้งในคนที่ปกติและผู้ป่วยจาก รพ.ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

– โครงการตรวจหาเชื้อ Brucella ในสัตว์ เชื้อ Brucella เมื่อเข้าสู่ร่างกายคนทำให้เกิดอาการไข้ได้ เชื้อนี้ปกติอาศัยอยู่ในร่างกายของสัตว์บางชนิด เช่น วัว ควาย หมู และแพะ จึงได้เก็บรวบรวมม้ามและตับของสัตว์ดังกล่าวจากโรงงานฆ่าสัตว์ บริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ เพื่อตรวจหาเชื้อนี้

– โครงการตรวจหาพยาธิเซลล์เดียว Toxoplasma ในอุจจาระแมว มีรายงานเปิดเผย เมื่อปี ๒๕๑๓ นี้เองว่า แมวเป็นพาหะสำคัญของโรคนี้ โดยเชื้อนี้ออกมากับอุจจาระแมว คนและสัตว์จึงอาจรับเชื้อนี้จากอุจจาระแมวได้ จึงได้เก็บแมวจากวัดต่าง ๆ จังหวัดปทุมธานี เพื่อตรวจอุจจาระหาร่องรอยของพยาธินี้

–การศึกษาวิจัยเนื้อตับของผู้ป่วยที่เป็นมาลาเรีย เป็นการศึกษาถึงพยาธิสภาพของเนื้อตับและเพื่อให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างพยาธิสภาพกับความผิดปกติของผู้ป่วย ทั้งทางอากาตลอดจนสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบได้จากการเจาะเลือด หรือไม่ อย่างใด

–การศึกษาเนื้อเยื่อจากการตรวจศพผู้ป่วยตายด้วยมาลาเรีย เป็นการศึกษาถึงพยาธิสภาพที่เกิดขึ้นกับอวัยวะต่าง ๆ ของผู้ป่วยที่ตายด้วยไข้มาลาเรียขึ้นสมอง รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ในการย้อมสีทางห้องปฏิบัติการเพื่อให้สามารถตรวจค้นเชื้อมาลาเรียในเนื้อเยื่อให้ชัดเจนและสดวกขึ้น

- การติดเชื้อ Hepatitis B Virus ในเด็กไทยในโอกาสแรก โดยการติดตามเฝ้าสังเกตเป็นระยะ ๆ (ดำเนินการร่วมกับหน่วยวิจัยฝ่ายสหรัฐ, แผนกกุมารเวชกรรม และแผนกสูตินรีเวช รพ.พระมงกุฎเกล้า)
- โรค Hemolytic Disease ในเด็กเกิดใหม่ โดยการศึกษาถึงหมู่เลือด และเอนซายม์ G6 PD (ดำเนินการร่วมกับแผนกกุมารเวชกรรม รพ.พระมงกุฎเกล้า)
- ศึกษาทางวิทยาภูมิคุ้มกันของโรค Auto-immune Diseases โดยมีการตรวจหา
  - Immunoglobulins
  - Antinuclear factors

  (ดำเนินการร่วมกับฝ่ายคลินิค รพ.พระมงกุฎเกล้า)
- ทำการศึกษาในด้านภูมิคุ้มกันที่เกี่ยวข้องกับโรคหอบหืด ใน รพ.พระมงกุฎเกล้า

โครงการต่าง ๆ และกิจกรรมของหน่วยวิจัย ฝ่ายสหรัฐฯ

Activities of the US Army Medical Component

MALARIA

New and highly effective antimalarial drugs, developed by the US Army antimalarial drug development program, are being evaluated in patients infected with drug-resistant falciparum malaria. In addition, new chemoprophylactic drugs and new chemoprophylactic combinations of drugs are being evaluated in areas endemic for drug-resistant malaria.

The epidemiology of malaria in the Bu Phram Valley, an area highly endemic for drug-resistant malaria, is being studied, with particular emphasis on the factors of mosquito biology, environment, parasite and host which may be responsible for the failure of eradication programs.

In the laboratory, studies to support the field projects are in progress. *In vitro* cultivation techniques for the study of resistance in malarial parasites are being utilized, and immunologic studies to evaluate the development of resistance in malaria are being pursued. The efficacy and toxicity of experimental antimalarial drugs are being evaluated in a variety of sub-human primates prior to the initiation of human trials.

HEPATITIS B

The prevalence of hepatitis B has been shown to be unusually high in Thai populations by SEATO Lab survey teams. Antigenic differences between Thai strains of hepatitis B and the strains found in US populations are being used to delineate the epidemiology of this disease both among Thais and among Americans living in Thailand. The development of immunity against hepatitis B, a poorly understood phenomenon, is being investigated as well.

DENGUE HEMORRHAGIC FEVER

SEATO Laboratory has had a major interest in dengue hemorrhagic fever for many years. These studies have contributed in a major way to the knowledge of the epidemiology, virology, and immunology of this disease syndrome. Current studies are aimed at the development of sensitive and rapid laboratory diagnostic methods, and at developing a better understanding of the significance of immune mechanisms in triggering the severe symptoms of infection.

JAPANESE ENCEPHALITIS

Since 1965, field studies in several endemic areas of Thailand have been conducted. An intensive study of the major outbreak in Northern Thailand in 1969 added greatly to the understanding of the disease, of its mosquito vectors, and of animal reservoirs in this part

of the world. A permanent field station is maintained in this area where studies of the biology of the mosquito vectors are being continued.

TICK BORNE VIRUSES

The collection of viruses from ticks in several regions in Thailand has just begun. This totally unexplored field of research is aimed at discovering a possible role of ticks in the spread of viral diseases of public health importance. One virus, as yet uncharacterized, has been isolated from ticks in Kao Yai National Park, and serologic evidence of this virus in the human population in the area has been found.

ENTERIC DISEASES

Diarrheal diseases of Southeast Asia have also been a long standing research interest of SEATO Lab. Studies here suggest that *Vibrio parahemolyticus* may be an unrecognized but common cause of food-borne diarrheal disease in Thailand.

VENEREAL DISEASES

Gonorrhea is being studied among US and Thai personnel in US and Thai military hospitals. These studies hope to delineate patterns of acquisition and the development of antibiotic resistance.

RABIES

SEATO Laboratory has been designated as the rabies diagnostic laboratory for US Forces in Southeast Asia and the Western Pacific,

including many of the countries having the highest rabies incidence in the world. In addition, rabies diagnostic services are provided to Thai Military Forces, to Veterinary Schools, to Thai Public Health Agencies, and occasionally to private physicians. Research, directed toward the development of early ante-mortem diagnostic techniques for use in man and animals, is in progress.

DRUG ABUSE PROGRAM

SEATO Laboratory is a Department of Defense Drug Testing Laboratory, and processes 700 urine specimens daily for identification of drugs of abuse. In addition, physiological parameters of drug abuse are being investigated.

The Department of Neuropsychiatry is evaluating the usefulness of questionnaires developed here in the hope of eventually being able to use such questionnaires to predict the risk of developing drug abuse behavior among US military personnel arriving in Thailand. SEATO Laboratory is also providing assistance to Chulalongkorn University in investigating the prevalence and significance of drug abuse among Thai populations.

OTHER ACTIVITIES

A Pediatric Training Program is conducted at SEATO Laboratory for selected US Army pediatric residents who spend three months in Bangkok,

and on the wards of Children's Hospital, becoming familiar with tropical infectious diseases.

A broad range of medical and scientific expertise makes SEATO Laboratory a reference center of sorts. We act as an epidemiological early warning system, with a capability of mounting teams capable of entering an epidemic area on short notice, making a definite analysis of a disease problem, obtaining and processing laboratory specimens, and recommending corrective measures. The laboratory offers laboratory services - biochemical, serological, virological, bacteriological, etc.,- which have been provided to both US and Thai agencies on many occasions when health problems have arisen requiring such services.

SEATO Laboratory maintains the largest and best laboratory animal colony in Southeast Asia in support of the research program of the laboratory. The colony produces a large number of high quality laboratory rodents, and maintains a variety of laboratory primates. Occasionally, surpluses in production permit animals to be supplied to research and teaching institutions in Bangkok.

SEATO Laboratory is proud of the medical in scientific training it has provided to its own professional and technical staff. In addition, over the years, informal courses of instruction have been provided to personnel of other research and medical institutions throughout Thailand.

Burma, Indonesia, Vietnam and the Philippines. Instruction, for periods ranging from a few days to a few months, have been given in techniques of animal husbandry, bacteriology, biochemistry, entomology, immunology, parasitology, and other sciences.

สปอ.

พร้อมที่จะรับ การท้าทาย ของทศวรรษนี้

สัมภาษณ์พลโท เฮซุส วาร์กัส เลขาธิการองค์การ สปอ.

สปอ. พร้อมที่จะรับการท้าทายของทศวรรษนี้

สัมภาษณ์
พลโท เฮซุส วาร์กัส
เลขาธิการองค์การ สปอ.

พลโท เฮซุส วาร์กัส

ถาม นับตั้งแต่ได้สถาปนาองค์การ สปอ. ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2497 สถานการณ์ในภาคพื้นนี้หาได้กระเตื้องขึ้นไม่ ความจริงกลับร้ายหนักขึ้นอีก การรบพุ่งในเวียดนามซึ่งเมื่อแรกเป็นการต่อสู้อาณานิคม ได้กลับกลายเป็นการต่อสู้ระหว่างประเทศ ระหว่างสองค่ายสองลัทธิ ประเทศลาวและกัมพูชากลายเป็นสนามรบไปด้วยการบ่อนทำลายและก่อการร้ายมีอยู่ทั่วไป เมื่อสถานการณ์เป็นดังนี้ ยังจะกล่าวได้หรือว่า สปอ. ได้มีส่วนช่วยนำสันติภาพ และเสถียรภาพมาสู่ภาคพื้นเอเชียตะออกเฉียงใต้

ตอบ สปอ. มีส่วนทำเช่นนั้น หากไม่มี สปอ. สถานการณ์จะร้ายหนักยิ่งขึ้นกว่านี้ องค์การ สปอ. เป็นองค์การพันธมิตรองค์การเดียวในภาคพื้นซึ่งมีภาระต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์ ประวัติขององค์การตลอดเวลา 16 ปีที่ผ่านไป ชี้ให้เห็นว่าปฏิบัติงานได้ผล สปอ. ได้แสดงบทบาทสำคัญในการต้านทานลัทธิคอมมิวนิสต์ ไม่มีดินแดนส่วนใดของประเทศภาคี สปอ. ต้องตกไปอยู่ใต้อำนาจครอบครองของคอมมิวนิสต์ ข้าพเจ้าไม่สงสัยเลยว่า ถ้าไม่มี สปอ. คอมมิวนิสต์จะสามารถโอ้อวดเรื่องการแผ่อำนาจในเอเชียได้มากกว่านี้

ถาม ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับลัทธินิกสันในแง่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตอบ ในความคิดของข้าพเจ้า ถ้าปฏิบัติให้ตรงตามนั้นก็จะหวังกันได้จริง ๆ ว่า ความเดือดร้อนยุ่งยากของภาคพื้นนี้อาจแก้ไขให้สิ้นสุดลงได้ในอนาคตอันไม่ไกลนัก

เมื่อแรก ๆ นั้น ชาวเอเชียเสรียังไม่สู้จะต้อนรับลัทธินิกสันอย่างเต็มที่ ยังรู้สึกมีความสงสัยลัทธินี้กันอยู่ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่มีเหตุผลพอเข้าใจได้ ต่อมา เมื่อได้ฟังถ้อยแถลงอีกหลายครั้งของนิกสัน ความสงสัยเหล่านั้นจึงหมดไป ในตอนนี้ลัทธินิกสันเป็นที่รับรองกันทั่วไปในหมู่ประมุขของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย สำหรับข้าพเจ้านั้นไม่มีปัญหาเลย มีความเห็นว่าลัทธินิกสันเป็นหลักโครงอันมั่นคง สำหรับให้เราเสริมสร้างกันต่อไป

ในความเห็นของข้าพเจ้านั้น เป็นการสมควรที่ประเทศในเอเชียจะมีบทบาท และความรับผิดชอบมากขึ้น มิใช่แต่ในด้านป้องกันตนเองเท่านั้น แต่ในด้านพัฒนาชาติบ้านเมืองด้วย ลัทธินิกสันมีผลให้ประเทศเสรีตระหนักชัดว่าจะมัวนิ่งนอนใจไม่ได้ ต้องขนขวายลงมือกระทำการด้วยตนเอง จะมัวหวังพึ่งความช่วยเหลือจากมหาอำนาจทั้งหลายมากเกินไปนักไม่ได้ ต้องพึ่งพาสติกำลัง ความสามารถ ทรัพยากรของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ไม่หมายความว่าไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือของสหรัฐหรือจากโลกตะวันตกอีกต่อไปแล้ว ความจริงนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของลัทธินิกสันก็คือ วัตถุอุปกรณ์ทางทหารและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ ซึ่งสหรัฐจัดสรรให้กับประเทศที่กำลังพัฒนานั่นเอง

ตามนโยบายของลัทธินิกสัน ประเทศเอเชียเสรีมีเหตุผลที่จะคาดหมายได้ว่า หลังจากที่ได้มีการถอนทหารของสหรัฐจากภาคพื้นนี้แล้ว ระดับความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจก็จะทวีขึ้นตามสัดส่วนอันสมควร ทั้งนี้ย่อมเป็นที่เห็นได้ชัดว่า ประเทศเอเชียเสรีเหล่านี้ จักต้องสามารถปิดช่องโหว่อันจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการถอนทหาร และในการที่จะทำเช่นนี้ได้ จำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก ในปัจจุบัน ทุกประเทศในเอเชียที่กล่าวถึงล้วนแต่ประสบปัญหายุ่งยากทางเศรษฐกิจกันทั้งสิ้น เนื่องจากทรัพยากรของชาติต้องถูกดึงจากงานพัฒนาไปใช้ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย การถอนทหารของสหรัฐจะทำให้ภาวะด้านนี้หนักหน่วงยิ่งขึ้นอีก

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ความช่วยเหลือของสหรัฐเป็นเรื่องผูกพันอยู่กับความมั่นคงปลอดภัยในอนาคต รวมทั้งดุลกำลังทหารของภาคพื้นนี้อย่างจะแยกออกเสียมิได้ แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ประเทศเอเชียเสรีจะต้องลงมือปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองมากขึ้นกว่าที่แล้วมา

ถาม การถอนทหารสหรัฐจากเวียตนามและส่วนอื่น ๆ ของภาคพื้นนี้ จะมิทำให้ "โล่ป้องกัน" ซึ่ง สปอ. ชอบอวดอยู่เสมอ ลดหย่อนความแข็งแกร่งลงหรือ

ตอบ เห็นจะไม่เป็นเช่นนั้นแน่ ประธานาธิบดีนิกสันก็ได้แถลงไว้อย่างแจ่มแจ้งว่า สหรัฐจะปฏิบัติตามคำมั่นซึ่งได้ให้ไว้ในสนธิสัญญาทุกประการ ข้าพเจ้าเองเชื่อแน่ว่า หากคอมมิวนิสต์ทำการรุกรานประเทศเอเชียเสรีโดยเปิดเผยเมื่อใด สหรัฐจะตอบสนองทันทีเมื่อนั้น

ตามลัทธินิกสัน สหรัฐรับมั่นที่จะจัดหาโล่ป้องกันในกรณีที่มหาอำนาจนิวเคลียร์ประเทศหนึ่งประเทศใด ทำการคุกคามเสรีภาพของประเทศซึ่งสหรัฐเป็นพันธมิตรด้วย หรือประเทศซึ่งถ้าหากต้องสูญเสียเสรีภาพความมั่นคงไปแล้ว ก็จะมีผลกระทบกระเทือนความมั่นคงของสหรัฐและของภาคพื้นทั่วไปทั้งหมด

ส่วนในกรณีที่เกี่ยวกับการรุกรานในแบบอื่น ๆ สหรัฐจะได้อำนวยความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และในเมื่อได้รับการขอร้องให้ทำเช่นนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศที่ถูกคุกคามจะใช้กำลังทหารของตนเองในการป้องกันประเทศ

นอกเหนือไปจากสัญญาอันแน่นแฟ้นซึ่งสหรัฐมอบไว้กับภาคพื้นนี้ อังกฤษก็ได้สัญญาไว้เหมือนกันว่า จะมีกำลังทหารในขนาดใหญ่พอประมาณไว้ในภาคพื้นนี้ต่อไป เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการป้องกันมาเลเซีย และสิงคโปร์ของภาคีเครือจักรภพ 5 ประเทศ นอกจากนี้ อังกฤษยังได้ให้คำมั่นสัญญาที่จะสนับสนุนองค์การ สปอ. ดังที่ได้เคยทำมาไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นกำลังใจให้พวกเราชาวเอเชียทั้งสิ้น

ในความเห็นของข้าพเจ้านั้น เป็นการสมควรที่ประเทศในเอเชียจะมีบทบาท และความรับผิดชอบมากขึ้น มิใช่แต่ในด้านป้องกันตนเองเท่านั้น แต่ในด้านพัฒนาชาติบ้านเมืองด้วย ลัทธินิกสันมีผลให้ประเทศเสรีตระหนักชัดว่าจะมัวนิ่งนอนใจไม่ได้ ต้องขนขวายลงมือกระทำการด้วยตนเอง จะมัวหวังพึ่งความช่วยเหลือจากมหาอำนาจทั้งหลายมากเกินไปนักไม่ได้ ต้องพึ่งพาสติกำลัง ความสามารถ ทรัพยากรของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ไม่หมายความว่าไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือของสหรัฐหรือจากโลกตะวันตกอีกต่อไปแล้ว ความจริงนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของลัทธินิกสันก็คือ วัตถุอุปกรณ์ทางทหารและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ ซึ่งสหรัฐจัดสรรให้กับประเทศที่กำลังพัฒนานั่นเอง

ตามนโยบายของลัทธินิกสัน ประเทศเอเชียเสรีมีเหตุผลที่จะคาดหมายได้ว่า หลังจากที่ได้มีการถอนทหารของสหรัฐจากภาคพื้นนี้แล้ว ระดับความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจก็จะทวีขึ้นตามสัดส่วนอันสมควร ทั้งนี้ย่อมเป็นที่เห็นได้ชัดว่า ประเทศเอเชียเสรีเหล่านี้ จักต้องสามารถปิดช่องโหว่อันจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการถอนทหาร และในการที่จะทำเช่นนี้ได้ จำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากภายนอกในปัจจุบัน ทุกประเทศในเอเชียที่กล่าวถึงล้วนแต่ประสบปัญหายุ่งยากทางเศรษฐกิจกันทั้งสิ้น เนื่องจากทรัพยากรของชาติต้องถูกดึงจากงานพัฒนาไปใช้ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย การถอนทหารของสหรัฐจะทำให้ภาวะด้านนี้หนักหน่วงยิ่งขึ้นอีก

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ความช่วยเหลือของสหรัฐเป็นเรื่องผูกพันอยู่กับความมั่นคงปลอดภัยในอนาคต รวมทั้งดุลกำลังทหารของภาคพื้นนี้อย่างจะแยกออกเสียมิได้ แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ประเทศเอเชียเสรีจะต้องลงมือปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองมากขึ้นกว่าที่แล้วมา

ถาม การถอนทหารสหรัฐจากเวียตนามและส่วนอื่น ๆ ของภาคพื้นนี้ จะมิทำให้ "โล่ป้องกัน" ซึ่ง สปอ. ชอบอวดอยู่เสมอ ลดหย่อนความแข็งแกร่งลงหรือ

ตอบ เห็นจะไม่เป็นเช่นนั้นแน่ ประธานาธิบดีนิกสันก็ได้แถลงไว้อย่างแจ่มแจ้งว่า สหรัฐจะปฏิบัติตามคำมั่นซึ่งได้ให้ไว้ในสนธิสัญญาทุกประการ ข้าพเจ้าเองเชื่อแน่ว่า หากคอมมิวนิสต์ทำการรุกรานประเทศเอเชียเสรีโดยเปิดเผยเมื่อใด สหรัฐจะตอบสนองทันทีเมื่อนั้น

ตามลัทธินิกสัน สหรัฐรับมั่นที่จะจัดหาโล่ป้องกันในกรณีที่มหาอำนาจนิวเคลียร์ประเทศหนึ่งประเทศใด ทำการคุกคามเสรีภาพของประเทศซึ่งสหรัฐเป็นพันธมิตรด้วย หรือประเทศซึ่งถ้าหากต้องสูญเสียเสรีภาพความมั่นคงไปแล้ว ก็จะมีผลกระทบกระเทือนความมั่นคงของสหรัฐและของภาคพื้นทั่วไปทั้งหมด

ส่วนในกรณีที่เกี่ยวกับการรุกรานในแบบอื่น ๆ สหรัฐจะได้อำนวยความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และในเมื่อได้รับการขอร้องให้ทำเช่นนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศที่ถูกคุกคามจะใช้กำลังทหารของตนเองในการป้องกันประเทศ

นอกเหนือไปจากสัญญาอันแน่นแฟ้นซึ่งสหรัฐมอบไว้กับภาคพื้นนี้ อังกฤษก็ได้สัญญาไว้เหมือนกันว่า จะมีกำลังทหารในขนาดใหญ่พอประมาณไว้ในภาคพื้นนี้ต่อไป เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการป้องกันมาเลเซีย และสิงคโปร์ของภาคีเครือจักรภพ 5 ประเทศ นอกจากนี้ อังกฤษยังได้ให้คำมั่นสัญญาที่จะสนับสนุนองค์การ สปอ. ดังที่ได้เคยทำมาไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นกำลังใจให้พวกเราชาวเอเชียทั้งสิ้น

ถาม สปอ. พร้อมที่จะเผชิญกับการรุกรานโดยเปิดเผยได้จริงหรือ

ตอบ สปอ. พร้อมเสมอ ภาคี สปอ. เพียรพยายามมาตลอดเวลาไม่เคยว่างเว้นที่จะรักษาสภาพเตรียมพร้อมทางทหารสำหรับหยุดยั้งผู้ที่อาจจะรุกรานเข้ามาได้ ข้าพเจ้าคิดว่า การฝึกซ้อมทางทหารซึ่งเราทำกันมาทุกปีนับตั้งแต่ พ.ศ. 2499 ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า ภาคี สปอ. สามารถต่อต้านใครก็ตามที่อาจหาญเข้ามารุกรานประเทศภาคี ถ้าเปรียบกับนักมวยหมัด สปอ. ก็มีน้ำหนักพอดูทีเดียว

สำนักงานวางแผนทางทหารของเราดำเนินงานภายใต้ความอำนวยการของที่ปรึกษาการทหารของภาคีประเทศ ทำหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขแผนป้องกันเขตสนธิสัญญาให้คล้องจองเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ถาม แต่ในระยะนี้กำลังมีแนวโน้มไปในทางที่จะผ่อนคลายความตึงเครียดของสถานการณ์โลกทั่ว ๆ ไป การฝึกซ้อมทางทหารจะมิทำให้สถานการณ์กลับตึงเครียดขึ้นอีกหรือ

ตอบ เหตุผลทำนองนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย สปอ. เป็นองค์การป้องกันไม่ใช่องค์การรุกราน ความจริงข้อนี้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ก็รู้อยู่แก่ใจแล้ว คอมมิวนิสต์รู้ว่า ภาคี สปอ. มีพันธะผูกมัดอยู่ว่าจะไม่ใช้กำลัง ทั้ง โดยส่วนรวม หรือ ของแต่ละประเทศ เพื่อการรุกรานเป็นอันขาด ความตึงเครียดเกิดมีขึ้นในโลก ไม่ใช่เพราะมาจากการกระทำของประเทศที่เตรียมป้องกันเสรีภาพของตน หากมาจากการกระทำของประเทศที่เตรียมการรุกรานทำลายเสรีภาพของคนอื่นต่างหากเล่า

การฝึกทางทหารของ สปอ. มีความสำคัญที่สุดในตอนนี้ เพราะเป็นตอนที่ประเทศเสรีในภาคพื้นกำลังมีบทบาทในการป้องกันประเทศมากขึ้นกว่าเดิมและมหาประเทศกำลังลดกำลังทหารที่ส่งมาปฏิบัติการในภาคพื้น เมื่อเป็นดังนี้ การฝึกของ สปอ. ย่อมจะช่วยให้ประเทศในเอเชียมีสมรรถภาพสูงขึ้นในอันที่จะขบปัญหาของเอเชียโดยเฉพาะ

แนวโน้มไปในทางผ่อนคลายความตึงเครียดนั้น ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่เราจะต้องไม่ลืมว่าเมื่อมีแนวโน้มเช่นนี้แล้ว ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่มหาอำนาจของโลกเสรีผู้ซึ่งรับผิดชอบทางด้านความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องสามารถเคลื่อนกำลังของตนได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที กล่าวคือ สามารถขนทหารและอาวุธยุทโธปกรณ์จากฐานทัพซึ่งอยู่ไกลออกไปจากเขตรบกว่าที่ได้เคยวางแผนไว้แต่ก่อน เข้ามาปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพทันทีที่เกิดเหตุ การฝึกซ้อมทางทหารของ สปอ. เป็นการทดสอบความสามารถดังกล่าว แต่ที่ท่านมีความเห็นว่าจะทำให้สถานการณ์โลกตึงเครียดขึ้นอีกนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย

ถาม นอกจากอันตรายที่จะมาจากการรุกรานอย่างเปิดเผยแล้ว ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นี้ ยังมีการบ่อนทำลายและก่อการร้ายหนักขึ้นทุกที สปอ. ได้จัดการอะไรไปบ้างเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ว่านี้

ตอบ สปอ. ตระหนักดีถึงปัญหาการบ่อนทำลายและก่อการร้าย และได้ปฏิบัติการช่วยเหลือภาคีประเทศไปแล้ว เช่น เมื่อปีก่อน ก็ได้จัดระบบงานสำนักผู้ช่วยพิเศษในองค์การเสียใหม่ เดี๋ยวนี้เรียกว่าสำนักงานด้านต่อต้านการบ่อนทำลายและก่อการร้าย การที่ได้ตั้งสำนักงานนี้ขึ้น ย่อมแสดงให้เห็นแล้วว่า สปอ. มองเห็นความสำคัญของปัญหานี้มากเพียงไร นอกจากนี้ เรามีคณะกรรมการประเมินผลข่าวกรอง ซึ่งประชุมกันปีละสองครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องนี้โดยเฉพาะรายงานของคณะกรรมการได้เสนอไปยังภาคีประเทศ และส่ง

ให้สำนักงานวางแผนทางทหาร เป็นเครื่องประกอบในการพิจารณาวางแผนต่าง ๆ ด้วย

นอกจากนี้ สปอ. ยังได้จัดเจ้าหน้าที่เดินทางไปศึกษาสำรวจในท้องที่ ๆ มีปัญหาการบ่อนทำลาย และก่อการร้ายตามคำขอร้องของภาคีประเทศ โดยเฉพาะได้ทำการสำรวจและวิจัยเกี่ยวกับชนชาวเขาของประเทศไทย และตามบริเวณชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ซึ่งกำลังถูกคอมมิวนิสต์ยุยงบ่อนทำลายอยู่ในขณะนี้ องค์การได้เสนอข้อแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไปยังทางการที่เกี่ยวข้องด้วย

อนึ่ง เราจะต้องไม่ลืมว่า ความช่วยเหลือของ สปอ. ที่ให้กับภาคีในภาคพื้น ตามข้อ 3 ของสนธิสัญญามนิลา* นั้น ก็มีส่วนช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ตามท้องถิ่นทุรกันดารให้ดีขึ้นด้วย คอมมิวนิสต์กำลังพยายามยุยงประชาชนตามท้องถิ่นเหล่านั้น การช่วยจัดสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นจึงเท่ากับเป็นการต่อต้านบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์ด้วย

ตัวอย่างเรื่องหนึ่งของงานด้านนี้ได้แก่ โครงการขุดบ่อน้ำทั้งตื้นและลึกให้ชาวบ้านหลายแห่ง เจ้าหน้าที่ทหารช่างจากกองทัพอังกฤษเป็นผู้ทำโครงการนี้ และมีกำหนดทำเป็นเวลา 2 ปี ส่วนประเทศออสเตรเลียได้มอบอุปกรณ์การชลประทาน และยานพาหนะให้กับโครงการต่าง ๆ ในประเทศไทย เมื่อเร็ว ๆ นี้ นิวซีแลนด์มอบเงินจำนวน 25,000 ดอลลาร์ เพื่อสร้างเขื่อนเก็บน้ำที่นิคมผู้ลี้ภัยคอมมิวนิสต์ทางภาคเหนือของประเทศไทย ในขณะเดียวกัน สหรัฐอเมริกาก็ยังคงให้ความช่วยเหลือเป็นล่ำเป็นสันกับโครงการหลายประเภทของฟิลิปปินส์ และ ไทย ทั้งหมดนี้ เป็นการร่วมมือแบบหวิภาคีภายในเครือ สปอ. ทั้งสิ้น เป็นความช่วยเหลือนอกเหนือไปจากที่ สปอ. อำนวยให้จากงบประมาณกลาง แต่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน คือ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นชนบท ได้มีโอกาสอยู่ดีกินดียิ่งขึ้น

เมื่อสภาพความเป็นอยู่ได้รับการปรับปรุงสมดังความมุ่งหมายแล้ว การก่อการร้ายซึ่งมีคอมมิวนิสต์คอยยุยงหนุนหลังให้กระทำก็ยากที่จะตั้งตัวได้

ถาม สปอ. มีกิจกรรมด้านอื่นอีกบ้างไหม ?

ตอบ มีอีกหลายด้าน นับตั้งแต่จัดตั้งองค์การขึ้นเมื่อ 2497 เราได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ไปแล้วมากมายหลายโครงการ สุดที่จะนำมาบรรยายโดยละเอียดได้ ในที่นี้จะขอยกมากล่าวพอเป็นสังเขป เช่น

โครงการหอวิจัยโรคอหิวาต์ของปากีสถาน — สปอ. ตั้งอยู่ที่ดัคคา ปากีสถานตะวันออก เป็นสถาบัน

---

* ข้อ 3 ของสนธิสัญญาระบุไว้ว่า "ทุกภาคีรับจะส่งเสริมสถาบันเสรี ของตนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และจะร่วมมือกันพัฒนามาตรการต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจซึ่งรวมถึงการอำนวยความช่วยเหลือทางวิชาการด้วย ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มพูนความเจริญทางเศรษฐกิจและสวัสดิภาพทางสังคม และเพื่อสนับสนุนความเพียรพยายามทั้งโดยเอกเทศและโดยร่วมกันของรัฐบาล ในอันที่จะบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวด้วย" สนธิสัญญามะนิลาลงนาม เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2497 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีชื่อเรียกตามทางการว่าสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการร่วมกันเพื่อต่อต้านการโจมตีด้วยกำลังอาวุธ และเพื่อต่อต้านการบ่อนทำลายอันมีจุดมุ่งหมายที่จะโค่นล้มรัฐบาลของประเทศ องค์การ สปอ. ได้รับการสถาปนาขึ้นเพื่อปฏิบัติงานตามความมุ่งหมายของสนธิสัญญา เขตสนธิสัญญาได้แก่ เขตทั่วไปในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งอาณาเขตทั้งหมดของฝ่ายภาคีเอเชีย และเขตทั่วไปในปาซิฟิค ตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งไม่รวมถึงบริเวณปาซิฟิคตอนเหนือของ 21 องศา 30 ลิบดา แลติจูดเหนือ ภาคีประเทศของ สปอ. ได้แก่ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ไทย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา

สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลกสำหรับงานด้านค้นคว้าหาวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ และด้านการรักษาพยาบาลผู้ป่วย

โครงการวิจัยทางแพทย์ ตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ ทำการวิจัยโรคเขตร้อน เช่น ไข้เลือดออก สมองอักเสบ มาลาเรีย และ อื่นๆ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ศูนย์ฝึกช่างเครื่องยนต์ และ โรงซ่อมสร้างรถยนต์ทหาร ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ นอกจากนี้มีโครงการฝึกช่างฝีมือในฟิลิปปินส์ และ ปากีสถาน

ในด้านพัฒนาชุมชน สปอ. เริ่มดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนระดับอำเภอ ตั้งแต่เมื่อปีก่อนนี้ ซึ่งนอกจากจะได้ประโยชน์ในทางพัฒนาชุมชนโดยตรงแล้ว ยังเป็นการช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศภาคพื้น อีกสถานหนึ่งด้วย

โครงการ "รางวัลหมู่บ้านตัวอย่างประจำปี" ของ สปอ. มีความมุ่งหมายที่จะสนับสนุนการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดในการพัฒนา

โครงการวัฒนธรรมของ สปอ. แบ่งออกเป็นหลายแขนง รวมทั้งการให้ทุนกับผู้เชี่ยวชาญจากภาคีประเทศ เพื่อทำการวิจัยด้านต่างๆ เช่น พืชศาสตร์ ชีวเคมี เศรษฐกิจ ศิลปะ และอื่นๆ อันจะอำนวยประโยชน์ให้กับประเทศในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้มีโครงการให้ทุนการศึกษาขั้นปริญญา และหลังปริญญากับนักเรียนชาวไทย ฟิลิปปินส์ และปากีสถานด้วย

ถาม ถ้าหาก สปอ. จะดำเนินต่อไปในรูปที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ ท่านมีความเห็นว่าภาระกิจสำคัญขององค์การควรจะเป็นอะไร

ตอบ ภาระกิจสำคัญของ สปอ. คือ การบำรุงโครงสร้างแห่งสันติภาพและเสรีภาพของภาคพื้นนี้ให้มั่นคงแข็งแรง และเทอดทูนหลักการแห่งประชาธิปไตย อิสรภาพของเอกชน และความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎหมาย อีกทั้งการส่งเสริมสวัสดิภาพทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของประชาชนทั้งปวงในเขตสนธิสัญญา ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นภาระกิจซึ่งเราได้ดำเนินมาตลอด 16 ปีที่แล้ว และจะคงดำเนินต่อไป

ถาม องค์การภาคพื้นซึ่งได้จัดตั้งขึ้นในระยะหลังๆ นี้ ดูก็กำลังเจริญก้าวหน้ากันทั้งนั้น เมื่อเป็นดังนี้ จะมิทำให้องค์การ สปอ. หมดความสำคัญลงจนไม่จำเป็นต้องมีก็ได้หรืออย่างไร

ตอบ ข้าพเจ้าไม่คิดเช่นนั้นเลย ก่อนอื่นขอเรียนว่าข้าพเจ้ายินดีอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความร่วมมือใกล้ชิดสนิทสนมกันมากในภาคพื้นนี้ การที่องค์การใหม่ๆ เกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของภาคพื้นย่อมเป็นของดีมีประโยชน์ และเป็นพยานให้เห็นว่าพวกเราชาวเอเชียพร้อมที่จะช่วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ปัญหายุ่งยากทางการเมืองในส่วนนี้ของโลกยังไม่ได้ลดถอยลงเลย ตรงกันข้าม มีมากขึ้นด้วยซ้ำ ซึ่งเน้นความสำคัญขององค์การ สปอ. ให้เด่นชัดขึ้นอีก ว่าเป็นองค์การพันธมิตรหลายภาคีองค์การเดียวที่มีพันธะต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์ในภาคพื้นนี้

บรรดาประเทศเสรีของโลกมีความหวังว่า สปอ. และภาคี สปอ. จะเพียรพยายามอย่างเข้มแข็งต่อไป เพื่อสะกัดกั้นการบ่อนทำลายปราบปรามผู้ก่อการร้าย และดำเนินกิจกรรมนานาประการทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการเมืองอันเป็นลักษณะโดยแท้ของชุมนุมชนเสรี ซึ่งต้องการจะรักษาความเป็นเสรีของตนไว้มิให้ผู้ใดเข้ามารุกราน.